Tuomiorovasti

KUSTAA AAPO SANTAVUORI

on syntynyt 5. 8. 1883 Merikarvialla. Valmistuttuaan papiksi hän hoiteli ylimääräisiä papinvirkoja Kivennavalla, Muolaassa ja Viipurin kaupungin suomalaisessa seurakunnassa. 1. 5. 1916 hän aloitti vakinaisen sananpalvelijan tehtävän Viipurissa kaupunkiseurakunnan kappalaisena. Oltuaan kyseisessä virassa tasan 20 vuotta hänet kutsuttiin Porin kaupunkiseurakunnan kirkkoherraksi. Viipurin tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoherraksi ja tuomiorovastiksi hän tuli 1. 5. 1943, minkä viran hoitaminen ei kuitenkaan ymmärrettävistä syistä muodostunut pitkäaikaiseksi. Kaikissa tapauksissa tuomiorovasti Santavuori joutui palvelemaan viipurilaisia yli 20 vuotta, siis harvinaisen pitkän ajan.

Jumalan lupaus ja kristityn toivo

(Viipurin tuomiokirkkoseurakunnan lakkauttamisjumalanpalveluksessa Helsingissä Johanneksen kirkossa 11. 12. 1949 pidetty saarna).

Jer. 33: 14—17.

»Iankaikkiselle kuninkaalle, katoamattomalle, näkymättömälle, ainoalle Jumalalle kunnia ja kirkkaus aina ja iankaikkisesti.» (1. Tim. 1: 17).

Viipurin tuomiokirkon kellot ovat tänään vieneet viestiä niille, jotka radioittensa ääressä seuraavat tätä historiallista jumalanpalvelusta. Mekin täällä temppelissä olemme niiden puhuteltavina, vaikka emme ole niiden ääntä kuulleet. Mitä ne ovat kaiuttaneet meille?

ytimenä on kristillisten vuosisatojen aikana ollut Kristus, ihmiskunnan toivo, kansojen turva ja yksityisen Vapahtaja. Viipurin väestön usein niin raskaalla ja kärsimystäyteisellä tiellä on saatu voimaa ja lohtua elämän sanasta, jota hengen miehet ovat opettaneet ja julistaneet.

Ja vielä nyt kun Karjalan pääkaupungin sodan armottoman tuhon takia kärsineelle väestölle on koittanut se raskas osa, että pyhin ajallinen side, side seurakuntaan katkaistaan, lohduttaa sitä sama iankaikkinen evankeliumi, joka on ollut isien ja äitien turva. Todella pyhät siteet nyt katkeavat. Eräs niistä monista, joihin on kipeästi koskenut, kirjoitti äskettäin: »Koskee aivan sydänjuuriin, kun ajattelen, että viimeisetkin siteet revitään irti rakkaasta Karjalasta, kun rakas seurakuntammekin hävitetään. Nyt on hartain toivoni, että saisimme kerran kokoontua uutena ja kokonaisena seurakuntana niin sananjulistajat kuin kuulijatkin veisaamaan voiton virttä kuolleelle ja ylösnousseelle Karitsalle. Sitä seurakuntaa ei hajoiteta».

Evankeliumia ei kukaan voi meiltä ottaa. Siteitä Jumalaan ja Vapahtajaan ei voi kukaan muu katkaista kuin ihminen itse suruttomuudessaan ja synnissään. Evankeliumi, jota ennen kotikirkossa kuultiin, julistetaan myös niissä seurakunnissa, jotka nyt ottavat vastaan pyhät paikkansa menettäneet Karjalan heimon jäsenet kutsuen heidät sanan ja sakramenttien ääreen seurakunnan kaikkia oikeuksia nauttimaan.

Sinä evankeliumin sanasta elävä kilvoittelija, joka kannat adventtitoivoa rinnassasi, käännä edelleenkin katseesi ikuisiin elämänarvoihin. Loistavathan taivaallasi Jumalan lupauksen tähdet. Kirkastetuin katsein olet kerran näkevä kotikirkon ja Jumalan puistot. Sinä olet näkevä uskossa iäisyysrajan yli siirtyneet ja kärsimyksien koulussa kirkastuneet omaisesi. Samoinkuin Topeliuksen sadussa sodan hyökylaineen kotiseudultaan viskaamat lapset etsivät kadonnutta kotiansa johtonaan koivu ja tähti ja pääsivätkin takaisin kotiinsa, samoin pääset perille kotiin sinäkin, kun oppaanasi on elävä toivo, Jumalan lupauksen sana.

Viipurin tuomiokirkkoseurakunnan lepoon päässyt sielunpaimen Kustavi Lounasheimo, joka Helsingissä useita vuosia paimensi rakkaudella ja uskollisuudella täällä asuvaa seurakuntaansa puhui ja puhuu vielä kuoltuaankin kirjassaan elävästä toivosta tähän tapaan: »Kaikki, joilla on tämä Jumalan lupaukseen perustuva toivo, pääsevät varmasti rantaan ja pelastuvat. Pääset sinäkin tämän toivon hiljainen kantaja kaikista näistä ajan myrskyistä ja vielä niistäkin, jotka kohoavat kohdallesi kuoleman virralle tullessasi. Tänäänkin suuntautuu toivosi kohti sitä esirippua, joka sinulle aukenee ylösnousemuksessa ja jonka takaa ilmaantuu sitten nähtäväksi Hän, johon toivosi täällä panit, Jumalan Karitsa, joka pois otti maailman synnit, sinunkin syntisi.»

Kun ne ulkonaiset puitteet, jotka ovat suojanneet kristillisen seurakunnan elämää Karjalan pääkaupungissa kuuden ja puolenvuosisadan ajan ja joiden viimeinen muoto oli Viipurin tuomiokirkkoseurakunta, nyt lopullisesti puretaan, kaikukoon seurakunnan elävästä toivosta osallisiksi tulleiden jäsenten sydämissä Lutherin virren sanat: »jää meille kuitenkin Jumalan valtakunta», ja Paavalin sanat, jotka hän Rooman vankeudesta kirjoitti nuorelle Timoteukselle: »Jumalan sana ei ole kahlehdittu» (2 Tim. 2: 9). Kristityn toivo huudahtaa: »Taivaat ja maa hukkuvat, mutta Herran sana pysyy iankaikkisesti.»

»Hänelle, joka voi tehdä enemmän, monin verroin enemmän kuin kaikki mitä me anomme tai ymmärrämme, sen voiman mukaan joka meissä vaikuttaa, hänelle kunnia seurakunnassa ja Kristuksessa Jeesuksessa kautta kaikkien sukupolvien aina ja iankaikkisesti.» (Ef. 3: 20, 21).

K. A. Santavuori.